

PÄÄTÖS

Nro 53/2018/2

Dnro ESAVI/9101/2017

Annettu julkipanon jälkeen
12.4.2018

ÖVERSÄTTNING

TRANSUMT

ÄRENDE

Placering av två naturgasledningar i Finlands ekonomiska zon och tillstånd till förberedelser

SÖKANDE

Nord Stream 2 AG

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT

Tillståndsbeslut

Regionförvaltningsverket beviljar Nord Stream 2 AG tillstånd att lägga två naturgasledningar i havsbotten och använda dem i Finlands ekonomiska zon enligt ansökan daterad 19.9.2017 och senare inlämnade kompletteringar.

Tillståndet omfattar undersökningar före rörnedläggningen, under läggningen av rörledningarna och efter rörläggningen, utfyllnadsarbeten på havsområdet före och efter rörnedläggningen, röjning av krigsmateriel, läggning av naturgasledningar på havsbotten och förberedelser för att ta i drift, drift och underhåll under driften av naturgasledningarna.

Röjningen av krigsmateriel som omfattas av tillståndet omfattar utöver identifierade objekt sådana slumpmässiga och på förhand oidentifierade krigsmaterielobjekt som finns i anläggningskorridorerna för naturgasledningarna eller deras omedelbara närhet, vars röjning är nödvändig för anläggningsarbetena eller som på basis av säkerhetsbedömningen kan explodera som en följd av sprängning av krigsmateriel i närheten.

En överenskommelse har nåtts gällande förluster av förmån som orsakas kommersiella fiskare. Kompensation för skada som orsakas det allmänna fiskeriintresset är meddelad i tillståndsvillkor 37. Enligt förhandsbedömning orsakar projektet inte förlust av förmån som ska ersättas enligt vattenlagen.

Tillståndstagaren ska följa bestämmelserna i vattenlagen och följande villkor.

Tillståndsvillkor

Naturgasledningarnas placering och nödvändiga konstruktioner

1. Naturgasledningarna får läggas på havsbotten och anläggningsarbeten som är nödvändiga för rörläggningen på havsbotten får göras enligt detaljerade kartor över rörledningssträckningen (version 52) i bilaga 6. Mängden stenmaterial som används för utfyllning får vara högst 1,7 milj. m³. Den del av naturgasledningarna som ligger på havsbotten i Finlands ekonomiska zon är 374 km lång. Anläggningsprecisionen för rörledningarna är på raka avsnitt $\pm 7,5$ m och i kurvor ± 15 m. Sträckningen av naturgasledningarna är presenterad i bilaga 1 till beslutet.

Under naturgasledningarnas anläggningsfas kan smärre ändringar göras vad gäller rörens läge. Ruttändringar kan göras för att kringgå krigsmateriel eller andra föremål som upptäcks på rutten eller för att minska bearbetningen av havsbotten. Ruttändringar ska anmälas till den närings-, trafik- och miljöcentral som är regionalt ansvarig för övervakningen.

2. Vid behov får nödvändiga extra vallar anläggas. Arbetena ska innan arbetet inleds anmälas till den närings-, trafik- och miljöcentral som är regionalt ansvarig för övervakningen.

I samband med anmälan om arbetena ska en motiverad grund till anläggningen av extra vallar tilläggas. Gällande arbetena ska de slutliga massamängderna och konstruktionsritningarna rapporteras till den närings-, trafik- och miljöcentral som är regionalt ansvarig för övervakningen.

3. Rör som används i rörledningarna ska vara enligt ansökan. Rörens höljediameter inklusive betongytan är cirka 1,4 m. Rörstyckena ska fogas samman och fogarna ska skyddas enligt ansökan. Korrosionsskydd enligt ansökan och nödvändiga stödkonstruktioner kan anläggas i rörledningarna.

Skyddet av rören kan ändras om det krävs för rörledningarnas hållbarhet. Ändringar av skydd och arbetsmetoder ska anmälas till den närings-, trafik- och miljöcentral som är regionalt ansvarig för övervakningen

Anläggningsarbeten för naturgasledningarna och genomförande av arbetena

4. Naturgasledningarna ska anläggas så att den kräver så lite bearbetning av havsbotten som möjligt.

Placeringen av stenmaterial på havsbotten ska göras genom att använda fallrör. Enbart rent stenmaterial får användas för utfyllnad på havsbotten.

5. Naturgasledningarna ska anläggas i havet med hjälp av ett dynamiskt positionerande fartyg.

6. Anläggningsarbetena på havsbotten och anläggningen av naturgasledningar ska göras så att arbetet orsakar så lite olägenheter som möjligt för havsmiljön och användningen av den. Arbeten får inte göras under den tid då arbetsområdet har ett enhetligt istäcke.

7. Om en rörledning skadas då den sänks ner ska man omedelbart vidta nödvändiga reparationsåtgärder. Situationen ska anmälas och de vidtagna åtgärderna rapporteras till den närings-, trafik- och miljöcentral som är regionalt ansvarig för övervakningen och Gränsbevakningsväsendet.

8. Avfall som uppkommer vid anläggningen av naturgasledningarna ska samlas upp och levereras för återvinning eller behandling på land. Journal ska föras över avfallet, dess mängder och leveransställen. Journalföringen ska vid behov presenteras för den närings-, trafik- och miljöcentral som är regionalt ansvarig för övervakningen.

Underfart av farleden

9. Naturgasledningarna inklusive eventuella konstruktioner och skydd ska anläggas på minst 20 meters vattendjup från medelvattenstånd mätt vid far-

leden till Mussalo. I närheten av farleden ska vid anläggningen av rören även beaktas att farleden eventuellt kommer att utvidgas.

I anknytning till farleden till Mussalo ska arbetsförfaranden, trafikstyrningsmetoder och säkerhetsanordningar medan arbetet pågår avtalas med Trafikverket i god tid innan arbetet inleds.

Beaktande av arkeologiska objekt

10. Innanför en skyddszon om 50 meter för objektet S-R05-7978 får stenmaterial inte läggas och inte heller andra sådana anläggningsarbeten göras som kan skada objektet.
11. Rörnedläggningsarbeten och andra anläggningsarbeten som görs vid objektet S-R09-09806 ska genomföras på ett sätt som minimerar skadan för objektet.
12. De ovan nämnda objekten ska kontrolleras genom fotografering efter rörnedläggningen så att objekt som ligger nära rören och deras delar samt eventuella förändringar blir dokumenterade. Bildmaterialet ska ges till Museiverket.
13. Om man under den tid anläggningsarbetena görs upptäcker nya kulturarv eller fynd som tyder på sådana ska dessa utan dröjsmål meddelas Museiverket och vid behov ska man komma överens om hur man agerar för att beakta fynden.

Röjning av krigsmateriel

14. Kablarnas och rörens skick ska kontrolleras före och efter sprängningen på 500 meters radie från sprängningsplatsen.
15. Under röjningen ska säkerhetszonens radie vara minst 1,5 km då sprängladdningen är under 100 kg, minst 2 km då sprängladdningen är 100–300 kg, minst 2,5 km då sprängladdningen är 300–500 kg och 3 km då sprängladdningen är över 500 kg.
16. Röjningen av krigsmateriel ska göras medan det är ljust. Minst 30 minuter före en planerad sprängning ska observationen av marina däggdjur, fiskstim och sjöfåglar som eventuellt finns i säkerhetszonen omkring sprängningsplatsen påbörjas. Vid observationen ska användas akustiska metoder och visuell observation.

Om man observerar marina däggdjur, sjöfåglar eller betydande fiskstim i säkerhetszonen ska sprängningen skjutas på tills de har fördrivits från området.

Om det i närheten av röjningsobjektet trots allt finns betydande sjöfågelflockar som vilar eller äter får man inte börja vidta röjningsåtgärder innan flockarna har flyttat på sig.

17. Avskräckande akustiska enheter och ekolod ska före varje sprängning användas på det sätt som presenteras i ansökan.
18. Bubbeldgardin ska användas vid röjning av krigsmateriel enligt ansökan och kompletteringen då sprängämnesmängden i sin helhet (krigsmateriel och röjningsladdning) är sammanlagt minst 22 kg eller om krigsmaterielobjektet befinner sig inom östliga Finska viken (öster om Finlands kilometerpunkt 60). Om det på grund av krigsmaterielobjektets läge inte är möjligt att på ett effektivt sätt använda bubbeldgardin kan tillståndstagaren flytta krigsmaterielobjektet till en ny plats för röjning med bubbeldgardin.

Krigsmateriel kan röjas utan bubbeldgardin om krigsmaterielobjektet inte på grund av risker i anknytning till säkerheten eller miljön kan flyttas till ett annat ställe. Om sådana ska alltid på förhand anmälas till den närings-, trafik- och miljöcentral som är regionalt ansvarig för övervakningen.
19. Före krigsmateriel sprängs ska man säkerställa att det inte finns fartyg eller småbåtar på två kilometers radie.
20. Röjningsarbetena ska göras på ett sådant sätt och vid en sådan tidpunkt att havsområdet och användningen av det orsakas så lite olägenhet som möjligt. Arbetena ska göras medan området är isfritt.
21. Sprängning ska undvikas under tidsperioder då de meteorologiska förhållandena ger upphov till kraftiga strömningar.
22. Efter att arbetena upphört ska rester av krigsmateriel avlägsnas från sprängningsområdet.
23. Tillståndstagaren kan på grund av oförutsedda händelser eller av tidtabellsskäl flytta krigsmaterielobjekt till ett nytt ställe som är inspekterat på förhand. Vid röjningsarbetet ska följas förfaranden enligt tillståndsbeslutet.

Innan krigsmaterielobjekt flyttas ska tillståndstagaren meddela om detta till den närings-, trafik- och miljöcentral som är regionalt ansvarig för övervakningen, Trafikverket och Gränsbevakningsväsendet.

Tillståndstagaren ska till myndigheterna ovan lämna en röjningsplan som omfattar en konsekvensbedömning per krigsmaterielobjekt minst 48 timmar innan kontrollerad röjning av flyttat krigsmateriel på havsbotten.
24. Vid röjning av tidigare upptäckt krigsmateriel som eventuellt hittas i anläggningskorridoren för gasledningarna eller dess omedelbara närhet under röjningsarbetena och undersökningar som hänför sig till dem eller nya krigsmaterielobjekt som eventuellt driver till området efter att gasledningarnas anläggningsarbete är klart ska man följa ansökningsplanen och förfarandena enligt tillståndsbeslutet.

Varje nytt objekt ska anmälas till den närings-, trafik- och miljöcentral som är regionalt ansvarig för övervakningen, gränsbevakningsväsendet och

försvarsmakten samt före sprängningen lämnas minst följande uppgifter: Krigsmaterielobjektets exakta läge och uppgifter om närområdena på kartan på ett sätt som motsvarar vad som är framlagt i tillståndsansökan och motiveringar till varför röjningen är nödvändig.

Övervakning av sjötrafik

25. Trafikverket ska utan dröjsmål ges koordinatuppgifterna för naturgasledningarnas planerade sträckningar för hela sträckan i allmänt använt GIS-format (WGS84-koordinatsystem) så att man kan märka ut dem på sjökort och informera dem som rör sig till havs.
26. Senast sex veckor innan röreläggningen påbörjas ska till Trafikverket lämnas en verksamhetsplan för rörläggingsfartyget, av vilken ska framgå namnen på fartygen som deltar i arbetet, anropssignaler, de begärda säkerhetsavstånden för anläggningsfartygen och VHF-kanalerna som fartygen dejourerar samt kontaktpersonens kontaktuppgifter (namn, telefonnummer och e-post). Trafikverket ska utan dröjsmål informeras om uppgifter och tidtabeller ändras.
27. Tillståndshavaren ska på förhand meddela Gränsbevakningsväsendet de uppgifter som krävs för upprätthållande av havs- och gränssäkerheten. Detta villkor ska följas vid röjning av krigsmateriel, arbeten i anknytning till anläggningen av naturgasledningarna, kontrollen av naturgasledningarnas skick, underhåll under drift och kontrollen av projektets verkningar.
- Uppgifter som ska meddelas är de opererande fartygens fullständiga anrops- och kontaktuppgifter, fartygens säkerhetsplaner och säkerhetsscheman, en grov verksamhetsplan och uppdateringar av den, anmälan dagligen och uppgifter om eventuella avvikande situationer genast då de framkommit (felfunktion, olycka, om eventuella ämnen som hotar miljön kommer ut i vattnet). Gränsbevakningsväsendet kan ge närmare anvisningar om innehållet i uppgifterna som ska anmälas.
28. En kontaktperson som ansvarar för projektet eller en för projektet utsedd kontaktperson ska under den tid som anläggningsarbetena pågår lämna dags- och veckorapporter av vilka framgår pågående arbeten och deras läge samt en beskrivning av kommande arbeten med tidtabeller till Finska vikens och Västra Finlands sjötrafikcentral, navigationsvarningskoordinatör och Åbo Radio som sköter om säkerhetsradiokommunikationen. Fartyg inom undersöknings- och anläggningsarbeten ska fortgående vara i kontakt med sjöfartscentralen i Finska Viken eller Västra Finland och fartygen ska följa VTS-myndigheternas anvisningar och sjövägsreglema. Fartygen som deltar i projektet ska använda AIS-sändare.

Korsningspunkter för kablar och rör

29. Hur korsningen ska göras ska avtalas skriftligen med kablarnas och rörens ägare eller parter som ansvarar för underhållet av dem. Korsningar ska gö-

ras enligt avtal så att befintliga kablar och rör förblir oskadda. Korsningspunktens koordinater och en detaljerad redogörelse för hur korsningen genomförs ska anmälas till ägaren av den aktuella kabeln och röret.

30. Om ägaren av kabel- eller rörledningen är okänd eller om man inte får tillstånd ett korsningsavtal innan arbetet genomförs ska korsningarna göras på det sätt som framlades i ansökan och så att befintliga kablar och rör förblir oskadda.
31. Tillståndstagaren ska tillåta att kablar och rör som senare anläggs korsar naturgasledningarna.

Förberedelser för idrifttagande, drift och underhåll av naturgasledningarna

32. Vid förberedelserna för idrifttagningen av naturgasledningarna ska användas torr förberedelse för idrifttagning.
33. Tillståndshavaren ska sköta om att naturgasledningarna och deras stödkonstruktioner och korsningspunkterna för kablar och rör underhålls på ändamålsenligt sätt.
34. Naturgasledningarnas och stödkonstruktionernas skick ska kontrolleras enligt kontrollprogrammet daterat 1.2.2018 i kompletteringen till ansökan. Gränsbevakningsväsendet ska meddelas på förhand då en kontroll ska göras.
35. kfi fkfi Iståndsättande av stenvallar och anläggningen av nödvändiga extra vallar, eventuella muddringar i samband med iståndsättningarna samt andra arbeten i samband med förbättring av naturgasledningarnas skick får göras genom att följa tillståndsvillkoren i detta tillståndsbeslut. Arbetena ska en månad innan arbetet inleds anmälas till den närings-, trafik- och miljöcentral som är regionalt ansvarig för övervakningen och Gränsbevakningsväsendet. Om det föreligger omedelbar risk för att rören skadas kan arbetena ovan påbörjas omedelbart efter att anmälan är gjord.

I samband med anmälan om reparationsarbetena ska tilläggas en motiverad grund för reparationsåtgärderna. Slutliga massamängder och konstruktionsritningar för alla gjorda arbeten ska efter att arbetena upphört rapporteras till den närings-, trafik- och miljöcentral som är regionalt ansvarig för övervakningen.

36. Samtliga exceptionella händelser i samband med driften av naturgasledningarna som kan medföra risk för att rören skadas eller orsaka fara för andra som använder havsområdet eller havsnaturen, ska omedelbart anmälas till Gränsbevakningsväsendet och den närings-, trafik- och miljöcentral som är regionalt ansvarig för övervakningen.

Fiskerihushållningsavgift

37. En fiskerihushållningsavgift om 33 500 euro ska årligen före slutet av mars betalas till fiskerihushållningsmyndigheten vid närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland. Fiskerihushållningsavgiften ska betalas första gången en månad efter att arbetena enligt beslutet har påbörjats.

Fiskerihushållningsavgiften ska användas till lindringsåtgärder för fiskeriekonomiska olägenheter inklusive planeringen av åtgärderna och uppföljningen av resultatet orsakade av anläggningen och driften av naturgasledningarna.

Tillståndshavaren ska före utgången av år 2023 lämna en ansökan om översyn av fiskerihushållningsavgiften till tillståndsmyndigheten. Till ansökan ska bifogas en utredning om projektets fiskeriekonomiska konsekvenser och ett förslag till fiskevårdsskyldighet eller fiskerihushållningsavgift. Efter den första översynen ska tillståndstagaren vart femte år göra en motsvarande ansökan till tillståndsmyndigheten, om den inte beslutar annat.

Ersättningar

38. Tillståndstagaren är skyldig att ersätta reparationskostnaderna för eventuella skador som orsakas befintliga kablar och rör.
39. Av arbetena orsakad, direkt framkommen förlust av förmån ska utan dröjsmål ersättas till den som lidit skadan.
40. Om projektet ger upphov till förlust av förmån som då tillståndet beviljades inte förutsågs och för vilken tillståndstagaren enligt bestämmelserna i vattenlagen är ansvarig, och man inte kommer överens om ärendet, kan man trots detta beslut kräva ersättning för förlusten av förmån genom en ansökan till regionförvaltningsverket.

Övervakning

41. Tillståndstagaren ska övervaka vilka verkningar projektet har på läget i havsområdet och hur förhållandena återställer sig. Övervakningen ska göras enligt kontrollprogrammet i kompletteringen till ansökan daterad 1.2.2018.

Kontrollprogrammet kan ändras på ett sätt som godkänns av närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland under förutsättning att ändringarna inte försvagar resultatens tillförlitlighet, kontrollens omfattning eller orsakar oskäliga tilläggskostnader.

42. Rapporteringen om kontrollerna ska göras enligt kontrollplanen. Resultaten av kontrollerna ska i elektronisk form lämnas till ansvarsområdet för miljö och naturresurser vid närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland, Nyland och Egentliga Finland, fiskerihushållningsmyndigheten vid närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland samt miljöskyddsmyndighet-

erna i Esbo, Hangö, Helsingfors, Kotka, Pargas, Borgå, Raseborg och Lovisa stad samt miljöskyddsmyndigheterna i Föglö, Ingå, Kimitoöns, Kyrksläatts, Kökar, Pyttis och Sibbo kommuner årligen före utgången av februari månad och under anläggningsfasen kvartalsvis och på begäran presenteras för dem vars rätt eller fördel de kan angå.

Inledning och genomförande av arbetena

43. Genomförandet av projektet ska påbörjas inom tre år och projektet ska till väsentliga delar genomföras inom fem år efter att detta beslut vunnit laga kraft. Annars upphör tillståndet att gälla.

Anmälningar

44. Då arbetena inleds ska det på förhand skriftligen anmälas till ansvarsområdena för miljö och naturresurser vid närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland, Nyland och Egentliga Finland, fiskerihushållningsmyndigheten vid närings, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland, Trafikverkets farledsenhet och Gränsbevakningsväsendet.
45. Då projektet är klart ska det inom 60 dagar skriftligen anmälas till regionförvaltningsverket, ansvarsområdena för miljö och naturresurser vid närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland, Nyland och Egentliga Finland, fiskerihushållningsmyndigheten vid närings, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland, Trafikverkets farledsenhet och miljöskyddsmyndigheterna i Esbo, Hangö, Helsingfors, Kotka, Pargas, Borgå, Raseborg och Lovisa stad samt miljöskyddsmyndigheterna i Föglö, Ingå, Kimitoöns, Kyrksläatts, Kökar, Pyttis och Sibbo kommuner.

Till anmälan om färdigställande ska bifogas en karta som visar naturgasledningarnas slutliga placering inklusive positionsinformationen (as laid - koordinater) i havsområdet. Positionsinformationen ska anges numeriskt.

Urdrifftagande av naturgasledningarna

46. När naturgasledningarna ska tas ur drift ska det i god tid, dock minst ett år innan urdrifftagningen, lämnas en plan till tillståndsmyndigheten. Av planen ska framgå vilka åtgärder som är nödvändiga för att avlägsna de olägenheter som rören orsakar användningen av havsområdet och havsnaturen. Tillståndsmyndigheten kan med anledning av planen meddela nödvändiga villkor för genomförande av urdrifftagningen av ledningen.

Motiveringar

Förutsättningar för beviljande av tillstånd

Projektets syfte

Projektets syfte är att anlägga två naturgasledningar från Ryssland till Tyskland, vilket gör det möjligt att exportera naturgas till Europa. Rutten går genom Finlands ekonomiska zon.

Nyttan av projektet

Investeringarna inom projektet uppskattas till nästan 10 miljarder euro. Sökanden får ekonomisk nytta av projektet genom gastransportavgifter. Gasledningsprojektet är viktigt även för energiförsörjningen i Mellaneuropa, det prognostiserade importunderskottet av naturgas kan kompenseras med hjälp av projektet. Projektet ökar transportkapaciteten för naturgas med 55 miljarder m³. Rörledningssträckningarna tryggar även leveranssäkerheten för naturgas.

Förluster orsakade av projektet

Havsbottnen

Röjningen av krigsmateriel på naturgasledningarnas rutt och läggningen av stenmaterial ändrar ställvis havsbottnens morfologi och kvaliteten på yt-sedimenten. Åtgärderna orsakar direkta konsekvenser genom att ge upphov till förhöjningar och försänkningar i havsbotten samt indirekta konsekvenser genom att orsaka flyttning av suspenderade sedimentära partiklar från ett ställe till ett annat och ny sedimentering av skadliga ämnen som fastnat i de sedimentära partiklarna på havsbotten.

Naturgasledningarnas täckningsområde omfattar cirka 0,03 % av havsbottenytan i Finlands ekonomiska zon. Det att naturgasröret delvis begravs i sediment tillsammans med naturliga sedimenteringsprocesser minskar med tiden den morfologiska avvikelserna och rörledningarnas verkningar på täckningsområdet.

Vattenkvaliteten

Anläggningsarbetena på havsbotten orsakar grumling av havet. Utfyllnadsarbeten görs på havsområdet innan rörnedläggningen och efter rörnedläggningen, mängden stenmaterial som används för utfyllnaderna är maximalt cirka 1,7 miljoner m³. För att minska olägenheter görs utfyllnaderna av stenmaterial genom precisionsläggning och bara nödvändig mängd stenmaterial används för stödvallarna.

Även sprängningar av projektiler kan orsaka momentan grumling nära botten.

Näringsämnen, suspenderade ämnen och skadliga ämnen som ingår i dem frigörs från sedimentet vid olika anläggningsfaser. Enligt kontrollresultaten från Nord Stream-projektet var deras mängd i det projektet betydligt mindre än vad man hade uppskattat. Suspenderade ämnen sedimenteras på nytt i havsbotten. Vattnet grumlades och näringsämnen frigjordes lokalt och kortvarigt. Därmed kan man uppskatta att det här projektets verkningar på vattenkvaliteten ute på det öppna havet är mycket små.

Vid läggningen av naturgasledningarna används ett rörläggingsfartyg med dynamisk positionering och fartyget behöver inte lägga ankar medan rören läggs vilket till sin del minskar grumlingen av vattnet.

Fiskbeståndet och fisket

Verkningarna på fiskerinäringen hänför sig främst till anläggningsperioden. Då orsakar grumligheten och den ökade sedimenteringen samt sprängningsarbeten och andra aktiviteter som orsakar undervattensbuller olägenheter för fiskar. Det att fiskarna fördrivs på grund av buller kan orsaka skadliga konsekvenser för fiskbeståndet.

Naturgasledningarnas anläggningsarbeten skadar fisket genom att förhindra att man rör sig och fiskar i säkerhetszonen för rörläggingsfartyget. Olägenheterna för fiskbeståndet påverkar indirekt fisket exempelvis genom förlängda fiskeresor och eventuella förluster av fångst.

Förlusterna som orsakas fiskerinäringen kompenseras med en fiskerihushållningsavgift som är förelagd i det här beslutet. Sökanden har avtalat om kompensation av förlust av förmån som genomförandet av arbetena och läggningen av naturgasledningarna orsakar kommersiella fiskare.

Naturen

För det mesta förstörs botten djuren vid rörledningarna och utfyllnadsvallarna. Dessutom har ny sedimentering av suspenderade ämnen och skadliga ämnen i dem negativa verkningar på bottenfaunan under några år.

I närheten av rörläggingsrutten finns inga betydande mat- eller viloområden för fåglar varmed genomförande av projektet inte orsakar nämnvärd olägenhet för fåglar.

Enligt ansökningsplanen sprängs 87 projektiler i anläggningskorridoren för naturgasledningarna vilket orsakar bullerolägenhet. Sprängningarna kan orsaka olägenhet i synnerhet för marina däggdjur. I största delen av sprängningarna av projektiler används bubbelgardin som lindringsåtgärd. Bubbelgardinerna uppskattas minska buller med 6–8 dB. Olägenheter och risker som uppkommer av röjningsmetoderna för krigsmateriel kan minskas genom att genomföra röjningen enligt plan och tillståndsbeslutet. Med sällfördrivningsmetoder kan man på ett effektivt sätt även minska uppkomsten av tryckskador och minska antalet individer som blir utsatta för permanent hörselnedsättning.

Nuvarande infrastruktur

Kablar och rör som finns på havsbotten skyddas i enlighet med avtal som ingåtts med deras ägare eller med stenvallar och betongmattor enligt ansökan så att rörläggningens verkningar på dem kan undvikas. Skador som eventuellt orsakas kablar och rör är ålagda att ersättas.

Sjötrafik

Projektet orsakar olägenheter för den övriga sjötrafiken vid röjningen av krigsmateriel och utfyllnadsarbeten. Det egentliga rörläggingsfartyget rör sig med en hastighet om cirka 3 km/d vilket innebär att olägenheten av läggningen av naturgasledningarna är mycket kortvarig. Rörläggingsfartyget har en skyddszon med en radie på cirka två kilometer som övriga fartyg blir tvungna att runda. Även olägenheterna av röjningarna av krigsmateriel är mycket kortvariga eftersom sprängningen av en projektil inte tar särskilt länge.

Kulturarv

Sökanden har bedömt kulturarvsobjekten tillsammans med Museiverket. Små konsekvenser uppkommer av läggningen av stenmaterial på havsbotten delvis på ubåtsnätet från andra världskriget. Vad gäller de övriga objekten är projektets verkningar försumbara.

Natura, naturvärden och havs- och vattenförvaltningsplan Projektområdet ligger som närmast 9,8 kilometer från Natura 2000-området Kallbådan grund och omgivande vatten (FI0100089). Natura-området är grundat främst för att skydda gråsälarna. Genomförande av projektet försvagar inte märkbart naturvärdena i området som ingår i Natura 2000-nätet eftersom arbetena görs relativt långt från de egentliga sälområdena och man beaktar begränsningarna för sprängningen av krigsmateriel som är meddelade i tillståndsvillkoren.

Projektområdet ligger som närmast på 1,9 kilometers avstånd från Natura 2000-området Marint område söder om Sandkallan. Grumligheten som orsakas av anläggningsarbetet sprids till en radie som är under 1 km. I och med avståndet mellan rörledningarnas rutt och Natura 2000-områdets södra gräns bedöms projektet inte ha sådana konsekvenser för Natura 2000-området som skulle hota naturtypen rev som utgör grunden för skyddet av området.

Natura 2000-områdena Ekenäs och Hangö skärgård och de skyddsvärda marina områdena i Pojoviken (FI0100005), Söderskärs och Långörens skärgård (FI0100077) och Pernå och Pernå skärgård (FI0100078) ligger som närmast 12,5 km från projektområdet. Gråsälarna är angivna som motivering för samtliga Natura-områden och östersjöviken som motivering för Natura-området Pernå och Pernå skärgård. Enligt modelleringen sträckte sig inte zonerna med permanent hörselnedsättning (PTS) orsakad av

sprängningar till något av Natura-områdena inkluderade i behovsprövningen. Projektet försämrar inte Natura 2000-områdenas naturvärden i betydande grad.

På Natura 2000-området Östra Finska vikens skärgård och vatten (FI0408001) är konsekvenserna för vilande flyttfåglar möjliga men mycket kortvariga. Konsekvenserna för gråsäl och östersjövikare har bedömts vara små på individ- och populationsnivå. Som kortast är avståndet mellan Natura-området och Nord Stream 2 -rörledningens rutt 23,5 km. Med beaktande av avståndet och tillståndsvillkoren anses projektet inte i betydande grad försämra naturvärdena på Natura 2000-området.

Målet med åtgärdsprogrammet Finlands havsvårdsplan är att uppnå ett gott tillstånd före år 2020. Projektet är nämnt i förvaltningsplanen för Kymmene älvs-Finska vikens vattenförvaltningsområde åren 2016–2021 som ett projekt som kan ha konsekvenser för den yttre skärgården i Finska viken och liten betydelse för kustzonen i Finska viken. Projektet är långt från kustområdet och har inga permanenta konsekvenser som försämrar vattenkvaliteten. Projektet inverkar därmed inte negativt på uppnåendet av målen i havs- och vattenvårdsplanerna.

Förmånsjämförelse

Statsrådet har 5.4.2018 gett sitt samtycke till anläggningsprojektet för naturgasledningarna i Finlands ekonomiska zon varmed sökanden har rätt till de områden som projektet förutsätter.

Projektet riskerar inte det allmänna hälsotillståndet eller orsakar avsevärda skadliga förändringar i omgivningens naturförhållanden eller vattennaturen och dess funktion och försämrar inte områdets boende- eller näringsförhållanden.

Projektet ingår i ett internationellt naturgasledningsnät och med beaktande av fördelarna och olägenheterna ovan är nyttan av projektet för allmänna eller enskilda intressen betydande jämfört med förlusterna för allmänna eller enskilda intressen.

Tillståndsvillkor

Naturgasledningarnas läge, installationstoleransen och positionerna för anläggningsarbeten på havsbotten i villkor 1 är enligt ansökan och ruttkartorna. Enligt villkoret kan rörens läge i viss mån ändras om man vid rörläggningen konstaterar ett behov att kringgå föremål som ligger på botten eller minska bearbetningen av havsbotten. Om rörens läge ändras ska tillsynsmyndigheten meddelas, så att myndigheten kan pröva om ändringen är så stor att den kräver ändring av tillståndsbeslutet.

Villkor 2 gör det möjligt att anlägga extra vallar om man under arbetet konstaterar att röret behöver extra stöd eller om även en liten ändring av rörets läge medför ett behov att anlägga extra vallar.

Villkor 3. Rörkonstruktionen enligt ansökan tål belastningen under drift och yttre slag som eventuellt riktas mot rören. Monteringen av rörledningarna genom separata rör förutsätter att rörens fogar är skyddade på ett godtagbart sätt. Korrosionsskydd av rören görs genom att använda anoder i rören. Användningen av zink- och aluminiumanoder är motiverad för att förhindra korrosion.

Villkoren 4–6 behövs för att minska miljökonsekvenserna av naturgasledningarnas anläggningsarbeten. Stenmaterialet som används får inte innehålla sprängningsavfall så som impuls slangar eller annat avfall.

Villkor 7 gör det möjligt att reparera skador på naturgasledningarna under rörläggningen. Man kan bli tvungen att på ett kontrollerat sätt fylla rörledningen från rörledningens startdel med filterat havsvatten som är behandlat med syreborttagandemedel som från det skadade stället töms tillbaka i havet. Skadan kan även repareras genom undervattenssammanfogning vilket förutsätter anläggning av en undervattensstenvall.

Villkor 8 är meddelat för att säkerställa att avfallet i samband med läggningen av naturgasledningarna behandlas på lämpligt sätt och övervakningen av den. Om fartygens avfallshantering föreskrivs separat i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009).

Villkor 9 är nödvändigt för att möjliggöra säker användning, utveckling och underhåll av farledsområdet.

Villkoren 10–13 är nödvändiga för att skydda de arkeologiska objekt som finns på projektområdets verkningsområde.

Villkor 14. Sprängningarna kan orsaka skador på kablar och rör och därför måste de kontrolleras för att utreda eventuella skador.

Villkoren 15–18. Sprängning kan skada eller döda marina däggdjur, sjöfåglar och fiskar om de befinner sig inom säkerhetszonen för sprängningen av krigsmateriel. Skador kan förhindras genom att fördriva djuren eller skjuta på sprängningen om de inte har kunnat fördrivas. Både under hösten och våren kan sjöfåglar samlas på det öppna havet. Fördrivning av vilande och ätande flockar stör fåglarna särskilt under flyttningstidpunkten och då måste man vänta att flockarna flyttar på sig. Användningen av bubbelgardin minskar bullerolägenheter orsakade av sprängningarna.

Villkor 19 är nödvändigt för att sprängningarna inte ska orsaka skada för fartyg och småbåtar.

Syftet med villkoren 20–21 är att styra sprängningsverksamheten till en så ofarlig tidpunkt som möjligt exempelvis utanför sälarnas fortplantningsperiod. Strömningarna i Finska viken kan tillfälligt förändras till följd av långvarig blåst eller i övrigt exceptionella meteorologiska förhållanden.

Villkor 22 är nödvändigt för att det inte ska bli kvar rester av krigsmateriel i havet.

Villkor 23 gör det möjligt att flytta ett krigsmaterielobjekt till en ny på förhand granskad plats om krigsmaterielobjektets sprängningsarbeten exempelvis väsentligt skulle fördröja hela projektets tidtabell eller det inte är möjligt att använda bubbelgardin på den ursprungliga platsen.

Villkor 24. Under anläggningsarbetet eller driften av naturgasledningarna kan det i rörens anläggningskorridor eller dess omedelbara närhet hittas krigsmateriel som kan innebära en säkerhetsrisk. Det är nödvändigt att röja dylika krigsmaterielobjekt. För övervakningen av röjningen är det behövt att anmäla om objektet på förhand.

Villkoren 25–28 är behövlige för sjöfartens säkerhet medan arbetena pågår. Villkoren gör det möjligt att byta information mellan olika myndigheter om hur projektet framskrider och följa med trafiken på havet och möjliggör kommunikation till övriga sjöfarare.

Genom villkor 29 säkerställs att tillståndstagaren avtalar om korsningarna av kablar och rör med deras ägare varmed även ägarna är medvetna om konstruktionerna som görs vid dem. I fall man inte når en överenskommelse eller inte hittar ägarna till kablarna eller rören gör villkor 30 det möjligt att göra korsningarna på ett så oskadligt sätt som möjligt.

Villkoren 32–36 är meddelade för underhåll och övervakning under perioden som naturgasledningarna är i drift. Underhållsarbeten kan omfatta även muddringar till exempel i situationer där gasröret har sjunkit i sedimentet och underhållsätgärden kräver framgrävande av röret. Muddringarna bör genomföras så att minsta möjliga skada för havsmiljön och dess användning förorsakas.

Villkor 37. Vid fastställandet av fiskerihushållningsavgiftens storlek beaktades omfattningen och arten av olägenheter som orsakas av projektet, omfattningen av konsekvenserna på vattenområdet och vattenområdets fiskeriekonomiska värde. Med beaktande av detta är en årlig fiskerihushållningsavgift om 33 500 euro skälig för att planera och genomföra kompensationsätgärdena.

Villkoret om fiskerihushållningsavgiften är meddelat så att den ska kontrolleras cirka fem år efter att naturgasledningarna är anlagda och tagna i drift. Tillståndstagaren ska då göra en utredning utgående från vilken man kan bedöma om grunderna för fiskerihushållningsavgiften alltjämt existerar eller om det av annan orsak är skäl att ändra storleken på avgiften.

Villkoren 38–40 är för det fall att anläggningsarbetena eller driften av naturgasledningarna orsakar sådana skador som man inte har förutsett.

Villkoren 41–42 är meddelade för att följa upp och övervaka konsekvenserna av projektet. Ändring av kontrollprogrammet är centraliserad till att göras av närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland. Ändringar i kontrollprogrammet ska göras i samarbete med övriga närings-, trafik och miljöcentraler i projektområdet.

Syftet med villkor 46 är att säkerställa att urdrifftagningen av naturgasledningarna sker på ett ändamålsenligt sätt och enligt gällande lagstiftning.

Beaktande av miljökonsekvensbedömning

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nylands utlåtande 26.7.2017

Negativa konsekvenser för de Natura 2000-områden som ligger i projektets verkningsområde ska bedömas noggrannare i konsekvensbedömningarna. I bedömningarna ska beaktas uppgifter om projektiler och deras position i de nyaste kartläggningarna av havsbotten och lindringsåtgärderna för olägenheter av röjningsåtgärderna. Detaljerade planer för röjningen av projektiler ska göras upp i tillståndsfasen då man känner till resultaten av Natura-bedömningarna.

Konsekvenser på vattenkvaliteten och därigenom faunan orsakas främst av röjning av projektiler och samling av stenmaterial eftersom suspenderade ämnen och skadliga ämnen och näringsämnen som finns i sediment frigörs som en följd av dessa. Man har bedömt att vattenkvalitetskonsekvenserna hänför sig till de lägsta vattenskikten och relativt nära verksamhetsområdet och betydelsen av verkningen har bedömts vara maximalt ringa. Bedömningen ska vid behov kontrolleras då röjnings- och anläggningsplanerna preciseras.

I bedömningsrapporten har man på ett omfattande sätt granskat och tolkat tillståndsmålen för vattnen och eventuella hot för deras genomförande. Projektet hindrar inte uppnåendet av gott tillstånd i vattnen. Detta säkerställs i projektets tillståndsfas då man har tillgång till ytterligare utredningar som gjorts och Natura-bedömningarna.

Lindringsåtgärder för olägenheter ska vidtas inom projektet, så som att projektet och aktiviteterna tidsmässigt planeras så att man under de tidpunkter som är mest utsatta för störningar inte arbetar på områden där det finns särskilt känsliga eller hotade arter.

De negativa konsekvenserna för kommersiellt fiske hänför sig särskilt till trålfiske som sker på områden med ojämnt havsbotten. Den identifierade negativa konsekvensen för kommersiellt fiske ska i projektets tillståndsfas beaktas genom metoder som kompenserar skadan för fisket.

Utöver röjningsmetoderna för projektiler som användes i Nord Stream-projektet och lindringsåtgärderna för olägenheter är det viktigt att den som ansvarar för projektet närmare utreder alternativa röjningsmetoder genom vilka negativa konsekvenser av projektilsprängningarna skulle kunna minimeras.

Under projektet ska man satsa på omedelbar uppföljning av negativa konsekvenser och tillräckligt snabba korrigerande åtgärder om det visar sig att olägenheterna och skadorna som undervattenssprängningarna orsakar fiskar, fåglar, däggdjur och andra organismer är allvarigare än man beräknat.

Detaljerade kontrollprogram görs upp inom tillståndsförfarandet. Då är det skäl att utgående från specificerade röjnings- och anläggningsplaner på nytt bedöma spridningen av suspenderade ämnen och skadliga ämnen och kontrollbehovet av konsekvenserna särskilt i närheten av känsliga objekt.

Beaktande av utlåtandet

I tillståndsansökan togs upp möjligheten att röja krigsmateriel med nya tekniker men man blev tvungen att avstå från dem. I tillståndsvillkoren har meddelats ålägganden för sprängningarna av krigsmateriel och ålagts lindringsåtgärder och åtgärder som förebygger skador. Som rörläggingsfartyg används fartyg med dynamisk positionering. Verkningarna på vattenkvaliteten ansågs inte ha ökat från projektets MKB-fas eftersom exempelvis stenmaterialmängden som behövs för utfyllnaderna är mindre. I tillståndsvillkoren har meddelats ett villkor om kontroll av projektets verkningar.

Sökanden har låtit göra Natura-bedömningar och Natura-behovsprövningar för de sju olika Natura 2000-områdena som är nämnda i utlåtandet. Närings, trafik- och miljöcentralerna har konstaterat att bedömningarna är ändamålsenliga.

Sökanden har avtalat om kompensationer för kommersiella fiskare. I beslutet har meddelats ett villkor om fiskerihushållningsavgift.

I ansökan och handläggningen av tillståndet har beaktats målsättningarna för vattenförvaltningen och havsförvaltningen. Projektet inverkar inte negativt på uppnåendet av målen i havsförvaltnings- och vattenförvaltningsplanerna.

I tillståndsvillkoren har även meddelats anvisningar om övervakningen av sjötrafiken och kommunikationen mellan olika myndigheter.

Beaktande av staters utlåtanden om bedömningsförfarandet av miljökonsekvenser i ett gränsoverskridande sammanhang

Lettlands utlåtande 30.6.2017

I utlåtandet var man orolig för förberedelserna för eventuella oljeläckage på havsområdet. I projektet ska användas dynamiskt positionerande DP-fartyg varmed man blir tvungen att spränga så lite krigstida sprängladdningar som möjligt. Man ska sträva efter att planera rutten så att så få sprängningar som möjligt görs.

Beaktande av Lettlands utlåtande

De arbeten som görs i Finlands ekonomiska zon anses inte orsaka väsentliga negativa verkningar som går över Finlands gränser.

Naturgasledningarna anläggs i havet med hjälp av rörlägningsfartyg med dynamisk positionering. Rutten som går genom Finlands ekonomiska zon har ansetts vara det mest optimala alternativet. I tillståndsbeslutet har meddelats tillståndsvillkor för sprängningen av krigsmateriel för att olägenheterna skulle vara så små som möjligt. Som lindringsåtgärder för olägenheter används vid sprängningarna exempelvis bubbelgardin och fördrivningsmetoder.

Litauens utlåtande 7.7.2017

I utlåtandet har man tagit ställning till exempelvis nyttan av projektet, saknaden av alternativa rutter, projektets konsekvenser för fiskbestånden och fisket, saknaden av kompensationer, att långsiktiga konsekvenser saknas för exempelvis faunans arvsmassa, säkerhetsåtgärder i nödsituationer saknas, övervakningen av miljön och annan infrastruktur i projektområdet.

En konsultation enligt 5 artikeln i Esbo konventionen med Litauen ordnades 21.11.2017 för presentation av tillägsfrågor.

Beaktande av Litauens utlåtande

Rutten som går genom Finlands ekonomiska zon har ansetts vara det mest optimala alternativet. Sökanden har tagit reda på yrkesfiskarna i området och har med dem avtalat om kompensationer som ska betalas. Därtill har i beslutet meddelats ett villkor om fiskerihushållningsavgift. Projektet anses inte föranleda väsentliga negativa konsekvenser som går över Finlands gränser. I tillståndsbeslutet har meddelats villkor så att sprängningen av krigsmateriel ska göras på ett så oskadligt sätt som möjligt och förelagts användning av bubbelgardin och fördrivningsmetoder som lindringsåtgärder, beaktande av övrig infrastruktur vid anläggningen och kontrollprogrammet är godkänt.

Tysklands utlåtande 31.5.2017

Tyskland har i sitt utlåtande tagit upp saknaden av projektiluppgifter. Rönningen av projektiler konstateras frigöra sediment och näringsämnen som på ett negativt sätt inverkar på ekosystemet men sediment- och näringsämnenas mängder har inte rapporterats. Sprängningen av projektiler på-

verkar även på tumlare och vikare samt kan orsaka att vikarbeståndet rasar.

Beaktande av Tysklands utlåtande

Projektilernas exakta positioner har klarlagts. I tillståndsbeslutet har meddelats tillståndsvillkor för sprängningen av krigsmateriel så att olägenheterna skulle vara så små som möjligt. Som lindringsåtgärder för olägenheter används vid sprängningarna exempelvis bubbelgardin och fördrivningsmetoder. Utgående från modelleringsresultaten orsakar sedimenten grumling cirka 2–3 kilometer från sprängningsplatsen, sedimenten sjunker alltså mycket snabbt tillbaka till havsbotten. Halterna av skadliga ämnen i sedimenten har undersökts och områdets sediment är inte förstörda.

Polens utlåtande 28.6.2017

Polen har i sitt utlåtande lyft fram följande brister:

- Förminskning av negativa konsekvenser eller uppföljningen.
- Övriga projekt som har verkningar på detta projekt.
- Bedömning är ogjord av totalkonsekvenserna på Östersjöns ekosystemnivå och utanför de fastställda avgränsade områdena.
- Bedömningen av gränsöverskridande miljökonsekvenser som krävs för Natura 2000-områden ska göras om.
- Beskrivning av projektets konsekvenser för florans och faunan i Östersjön särskilt gällande Polens Natura 2000-områden i Östersjön.
- Kontrollprogrammet.
- För allmän beskrivning av undersökningsmetoderna, brist på fri tillgänglighet till undersökningsresultaten och väldigt varierande och selektivt förhållningssätt till undersökningens omfattning i enskilda förorsakande länder.
- Projektets motiveringar håller inte.
- Konsekvenserna för kommersiellt fiske.
- Exaktare kartläggning av alternativa land- och havsrutter.
- Miljökonsekvenserna av att avlägsna rören.
- Riskerna för sammanstötning av fartyg har inte analyserats särskilt för rutterna som leder till Polens hamn.
- Krissituationer som uppstår under projektet har inte utvärderats eller gjorts upp.
- Riskerna för inbäddade kemiska vapen (på Adlergrunds område och Sveriges vatten) och risker i anknytning till inbäddade projektiler.

Beaktande av Polens utlåtande

De arbeten som görs i Finlands ekonomiska zon anses inte orsaka väsentliga negativa konsekvenser som går över Finlands gränser. I denna tillståndsansökan behandlas inte hela projektets verkningar i hela Östersjön. Sökanden har i ansökan lagt fram tillräckliga motiveringar för projektet.

Vid handläggningen av ett tillstånd enligt vattenlagen behandlas inte växthusgaser eller projektets miljökonsekvenser.

I tillståndsbeslutet har meddelats tillståndsvillkor för sprängningen av krigsmateriel så att olägenheterna skulle vara så små som möjligt. Som lindringsåtgärder för olägenheterna används bubbelgardin och fördrivningsmetoder. Naturgasledningarna anläggs i havet med hjälp av rörläggningssartyg med dynamisk positionering. Rutten som går genom Finlands ekonomiska zon har ansetts vara det mest optimala alternativet. Natura-bedömningar eller Natura-behovsprövningar har gjorts om projektets eventuella konsekvenser för Natura 2000-området.

Sökanden har utrett konsekvenserna för kommersiellt fiske och med fiskarna avtalat om kompensationer. Därtill har i beslutet meddelats ett villkor om fiskerihushållningsavgift.

Då drifttiden för gasledningarna har upphört ska sökanden enligt tillståndsvillkoren göra en utredning om avlägsnande av ledningarna.

Sveriges utlåtande 5.7.2017

Rapporten ger mycket inexakta uppgifter om konsekvenserna för Natura 2000-områden både i mållandet och i vederbörande länder. Projektet har klara konsekvenser för miljön. Rapporten har stora brister vad gäller bedömningen av Natura 2000-områden. Man har även för Polens och Estlands del tagit ställning till Natura 2000-områden i närheten av rutten.

Rapporten anses otillräcklig även vad gäller klimatkonsekvenserna.

I närheten av Sveriges ekonomiska zon har det både på Finlands och Danmarks sida samlats fina sediment och organiska ämnen som binder metaller och miljögifter. Vid röjningen av projektiler och anläggningsarbeten i närheten av Sveriges ekonomiska zon ska man iakta noggrannhet och vidta åtgärder för att förhindra att förorenade sediment sprids.

Vid sprängningen av krigsmateriel ska vidtas lämpliga lindringsåtgärder så att man undviker att skada marina däggdjur, fåglar och fiskar. Särskilt på sälområden i Finska viken ska man vara speciellt noggrann.

Beaktande av Sveriges utlåtande

De arbeten som görs i Finlands ekonomiska zon anses inte orsaka väsentliga negativa konsekvenser som går över Finlands gränser. Natura-bedömningar eller Natura-behovsprövningar har gjorts gällande projektets eventuella konsekvenser för Natura 2000-området.

Vid handläggningen av ett tillstånd enligt vattenlagen behandlas inte växthusgaser eller projektets miljökonsekvenser.

De närmaste projektilerna ligger på cirka 100 kilometers avstånd från gränsen till Sveriges ekonomiska zon. Utgående från modelleringsresultaten orsakar sedimenten grumling cirka 2–3 kilometer från sprängningsplatsen.

I tillståndsbeslutet har meddelats tillståndsvillkor för sprängningen av krigsmateriel så att olägenheterna skulle vara så små som möjligt. Som lindringsåtgärder för olägenheterna används bubbelgardin och fördrivningsmetoder.

Danmarks utlåtande 20.6.2017

I utlåtandet har man tagit ställning främst till de tidigare skedena i Esborapporten. Därtill har man i utlåtandet tagit ställning till rutten på Danmarks havsområde.

Beaktande av Danmarks utlåtande

De arbeten som görs i Finlands ekonomiska zon anses inte orsaka väsentliga negativa konsekvenser som går över Finlands gränser.

Estlands utlåtande 26.4.2017

Estland har i sitt utlåtande tagit ställning till bedömningen av klimatkonsekvenserna och projektet i relation till internationella och nationella klimat- och energistrategier. Nyttan av projektet har även bedömts, eftersom efterfrågan på gas inte anses öka. Indirekta konsekvenser för marina däggdjur har inte beaktats och olägenheterna för marina däggdjur har underskattats. Sprängningarna av krigsmateriel har de största konsekvenserna för sälar men exakta undersökningar av projektilerna har inte gjorts. Därtill framgår inte förstöringstidpunkten för projektiler i Ryssland av rapporten. Kortvarigheten vad gäller sedimentens rörelse och frigörande har inte bevisats i tillräcklig grad. Inte heller har det hur näringsämnen frigörs från sedimenten analyserats tillräckligt. Projektets kontrollprogram anses vara bristfälligt vad gäller undervattensbuller och marina däggdjur såväl på den finska och den ryska sidan.

Bedömningar har gjorts av Natura 2000-områden på Estlands område men de har inte getts för bedömning tillsammans med rapporten.

I utlåtandet har man dessutom tagit ställning till oklarheter i olika termer vid bedömningen av konsekvenserna av projektet, oklarheter i kartor och andra små preciseringar till rapporten.

Beaktande av Estlands utlåtande

Vid handläggningen av ett tillstånd enligt vattenlagen behandlas inte växthusgaser eller projektets miljökonsekvenser. Projektets behövlighet och nytta har bedömts i tillräcklig grad i tillståndsansökan.

Arbetena som görs på Finlands ekonomiska zon anses inte föranleda väsentliga negativa konsekvenser som går över Finlands gränser och skadeverkningarna hänför sig inte till Natura 2000-områden på Estlands sida eftersom områdena ligger långt från projektområdet. Vid handläggningen av tillståndsansökan tar man inte ställning till negativa konsekvenser av arbeten som görs på andra länders vattenområden.

I det här beslutet har meddelats noggranna anvisningar för sprängning av krigsmateriel och åtgärder som vidtas för att lindra olägenheterna, så som användningen av bubbelgardin och fördrivningsmetoder. Även kontrollprogrammet har kompletterats vad gäller bullerkontroll.

Tillämpade bestämmelser

Vattenlag (587/2011) 3 kapitlet 4 § 1 momentet 2) punkten, 6 § 2 momentet, 7, 8, 10, 11, 14 och 18 § och 11 kapitlet 21 §
Konventionen om miljökonsekvensbedömningar i ett gränsöverskridande sammanhang, artikel 6 (FördrS 67/1997)
Republiken Finlands regerings och Republiken Estlands regerings överenskommelse om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang, artikel 13 (FördrS 51/2002)

Tillstånd till förberedelser

Regionförvaltningsverket ger Nord Stream 2 AG rätt att börja vidta förberedande åtgärder för genomförande av projektet innan beslutet vunnit laga kraft. Transport av naturgas får inte påbörjas i ledningarna med tillståndet till förberedelser. Tillståndstagaren ska före den börjar vidta åtgärder ställa en säkerhet om 70 miljoner euro till ansvarsområdet för basservice, rättskydd och tillstånd vid Regionförvaltningsverket i Södra Finland för ersättning av sådana skador, olägenheter och kostnader som upphävning av beslutet eller ändring av tillståndsvillkoren kan föranleda.

Motiveringar

Enligt 3 kapitlet 16 § 1 momentet i vattenlagen kan tillståndsmyndigheten av grundad anledning i sitt tillståndsbeslut ge sökanden rätt att redan innan beslutet vunnit laga kraft vidta förberedande åtgärder för genomförande av projektet. Någon annans område får utnyttjas för åtgärderna i tillståndet till förberedelser endast om en sådan rätt fastställs i tillståndet eller om rättsinnehavarna i övrigt samtycker till det.

Tillstånd till förberedelser kan enligt 3 kapitlet 16 § 2 momentet beviljas om 1) de förberedande åtgärderna kan vidtas utan att den övriga användningen av vattnen eller naturen och dess funktion tillfogas någon avsevärd olägenhet, och 2) förhållandena efter det att åtgärderna har vidtagits till väsentliga delar kan återställas i den händelse att tillståndsbeslutet upphävs eller tillståndsvillkoren ändras.

Sökanden har 5.4.2018 av statsrådet fått tillstånd till läggning av naturgasledningar i Finlands ekonomiska zon. Tyskland har beviljat nödvändiga tillstånd för läggningen av naturgasledningar och påbörjande av arbetena. Rysslands och Sveriges beslut väntas inom närmaste framtid. I Danmark är tillståndsbehandlingen fortfarande oavgjord.

Anläggningen av naturgasledningarna omfattar flera arbetsskeden och pågår i sin helhet cirka ett år. För utförande av arbetena krävs specialutrustning och hyrningen av dem kräver långfristiga avtal. Genom användningen av rörläggingsfartyg med dynamisk positionering kan olägenheterna orsakade av rörläggningen minskas. Arbetena görs kontinuerligt under perioden med öppet vatten och därmed är man tvungen att påbörja arbetena på våren. Brådskande inledning av arbetet ska anses viktig för att påbörja arbetet som ingår i planen som ligger som grund för ansökan.

Arbetena i anknytning till röjningen av krigsmateriel och läggningen av naturgasledningarna förorsakar spridning av skadliga ämnen i sedimenten, suspenderade ämnen och näringsämnen. Substansmängderna är emellertid relativt små och förhållandena återställs relativt snabbt i havet. Sprängningen av projektiler kan orsaka hörselskador för enskilda sälar men vid agerande enligt tillståndsvillkoren föranleds inte skada på populationsnivå. De olägenheter som rörnedläggningen orsakar sjötrafiken kan undvikas genom att följa Trafikverkets anvisningar enligt tillståndsvillkoren. Då man beaktar de tillståndsvillkor som är meddelade i detta beslut enligt vilka genomförandet av projektet ska göras anses åtgärden inte föranleda väsentlig olägenhet för naturen, havsområdet eller användningen av den.

Om påbörjandet av arbetena skulle skjutas upp skulle sökanden orsakas väsentlig skada och påbörjandet av dem kan ske utan att vattnens andra användningsformer eller naturen och dess funktion orsakas väsentlig permanent skada om tillståndet på grund av ändringssökande vägras eller dess villkor ändras.

Ifall beslutet upphävs och sökanden är skyldig att vidta åtgärder för att undanröja redan vidtagna åtgärder är i sådant fall utgångspunkten den att åtminstone sådana åtgärder ska vidtas som inte föranleder mera skada än vad som är nödvändigt för att till väsentliga delar återställa förhållandena till det de var ursprungligen. I så fall är det inte nödvändigt att undanröja allt stenmaterial som lagts i havet och inte heller naturgasledningarna till alla delar. Stenmaterialet skulle undanröjas exempelvis från de ställen där konstruktionen väsentligt avviker från bottenens morfologi. Rörledningarna ska undanröjas främst vid områden med fria spann och eventuellt även på andra ställen om det kan ha inverkan på exempelvis bottenströmmar eller fisket. Vid bedömningen av säkerheten har därtill beaktats att vidtagandet av eventuella åtgärder förutsätter reservering av utrustning och avtalsmässiga regleringar som föranleder extra kostnader. Enligt vad som är

konstaterat ovan anser regionförvaltningsverket att en säkerhet om 70 miljoner euro enligt en helhetsbedömning är tillräcklig.

Med beaktande av tillståndsvillkoren som är meddelade i beslutet anser regionförvaltningsverket att åtgärderna som ska vidtas med tillståndet till förberedelser kan föranleda smärre olägenheter för vattenmiljön i den ekonomiska zonen även om det inte till alla delar är ändamålsenligt eller ens möjligt att rekonstruera förhållandena. Med beaktande av projektets nationella och internationella betydelse kan tillstånd till förberedelser beviljas.

Tillämpade bestämmelser

Vattenlag (587/2011) 3 kapitlet 16 och 17 §

Svar på utlåtanden och anmärkningar

Regionförvaltningsverket beaktar **kraven i utlåtanden och anmärkningar** på det sätt som framgår av tillståndsvillkoren och motiveringarna.

Regionförvaltningsverket svarar **ansvarsområdet för miljö och naturresurser vid närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland** att sökanden har kompletterat kontrollprogrammet genom att lägga till en kontrollstation enligt utlåtandet.

Med anledning av **Byggnads- och miljönämnden i Borgå stads** utlåtande konstateras att halterna av skadliga ämnen i sedimenten är mycket små. Eftersom muddring av havsbotten inte ingår i projektet är spridningen av skadliga ämnen mycket lokal.

Med anledning av **anmärkarens 19)** anmärkning konstateras att anmärkaren inte har lagt fram laggilla handlingar som skulle bevisa äganderätten till området på naturgasledningarnas rutt. Därtill konstateras att den ekonomiska zonen ligger utanför Finlands territorialvatten och därmed omfattas den ekonomiska zonen inte längre av finska statens gränser (Lag om Finlands ekonomiska zon 1058/2004).

Med anledning av **anmärkarens 21)** anmärkning konstateras att arbetena som görs inom Finlands ekonomiska zon inte anses föranleda skadliga konsekvenser som går över Finlands gränser varmed det inte blir konsekvenser för Polens Natura 2000-områden. Ärendet gäller enbart anläggning i Finlands ekonomiska zon som avses i Finlands vattenlag och därför har ansökan bara kunnat bli lämnad på finska. Till påseende har funnits en översättning till engelska och till svenska av ansökningsplanen och en del av bilagorna. Projektet är till nytta och anläggningen av naturgasledningarna är motiverade.

Med anledning av **anmärkarens 22)** konstateras att man vid handläggningen av ett tillstånd enligt vattenlagen inte behandlar växthusgaser eller projektets miljökonsekvenser.

HANDLÄGGNINGSAVGIFT OCH FASTSTÄLLANDE AV AVGIFTEN

Handläggningsavgiften 26 806 euro.

Fakturan skickas separat från Statens servicecenter för ekonomi- och personalförvaltning.

Avgiften fastställs enligt statsrådets förordning om avgifter till regionförvaltningsverken år 2017 (1353/2016) och avgiftstabellen i bilagan. Enligt avgiftstabellen är storleken på avgiften som tas ut för handläggningen av en ansökan som gäller utfyllnad som överstiger 200 000 m³ teoretisk fast volym 17 360 euro. Handläggningen av ärendet har krävt större arbetsmängd än avgiften enligt utfyllnaden varmed en avgift som är 35 procent högre tas ut. Eftersom beslutshandlingen omfattar flera vattenhushållningsärenden som enligt avgiftstabellen är avgiftsbelagda och bildar samma helhet kan avgiften höjas med 50 procent av avgiften för övriga vattenhushållningsärenden enligt tabellen. I detta fall omfattar beslutet två rör och därmed tas ut en avgift för båda rören. Rörens andel av avgiften är 1 740 euro. Därtill anses röjningen av projektiler på basis av verkningarna höra till ett annat projekt enligt 3 kapitlet i vattenlagen för vilket en avgift om 1 630 euro ska tas ut.

DISTRIBUTION AV BESLUTET

Nord Stream 2 AG
Helsingfors stad
Esbo stad
Kotka stad
Lovisa stad
Raseborgs stad
Hangö stad
Pargas stad
Borgå stad
Sibbo kommun
Kyrksläatts kommun
Ingå kommun
Kimitoöns kommun
Kökar kommun
Föglö kommun
Miljöskyddsmyndigheten i Helsingfors stad
Miljöskyddsmyndigheten i Esbo stad
Miljöskyddsmyndigheten i Kotka stad
Miljöskyddsmyndigheten i Lovisa stad
Miljöskyddsmyndigheten i Raseborgs stad
Miljöskyddsmyndigheten i Hangö stad
Miljöskyddsmyndigheten i Pargas stad
Miljöskyddsmyndigheten i Borgå stad
Miljöskyddsmyndigheten i Sibbo kommun

Miljöskyddsmyndigheten i Kyrksläotts kommun
Miljöskyddsmyndigheten i Ingå kommun
Miljöskyddsmyndigheten i Kimitoöns kommun
Miljöskyddsmyndigheten i Kökar kommun
Miljöskyddsmyndigheten i Föglö kommun
Närings, trafik- och miljöcentralen i Nyland, ansvarsområdet för miljö och naturresurser
Närings, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland, ansvarsområdet för miljö och naturresurser
Närings, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland, fiskerihushållningsmyndigheten
Närings, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland, ansvarsområdet för miljö och naturresurser
Ålands landskapsregering / miljöbyrå Trafikverkets farledsenhet
Trafiksäkerhetsverket (Trafi)
Forststyrelsen
Staben för Försvarsmaktens logistikverk
Gränsbevakningsväsendet / Finska vikens sjöbevakningssektion
Museiverket
Naturvårdsverket
Miljöministeriet
Finlands miljöcentral

INFORMATION OM BESLUTET

Meddelande om beslutet

Enligt listan dpoESAVI-9101-2017.

Kungörelse på anslagstavlor, internet och i Officiella tidningen

Information om meddelande av beslutet offentliggörs på Regionförvaltningsverket i Södra Finlands anslagstavla och beslutet kungörs på anslagstavlorna i Esbo, Hangö, Helsingfors, Kotka, Lovisa, Pargas, Borgå och Raseborgs stad samt Föglö, Ingå, Kimitoöns, Kyrkslätt, Kökar, Pyttis och Sibbo kommuners anslagstavlor.

Beslutet publiceras på regionförvaltningsverkets webbsidor på adressen www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

Beslutet kungörs i Officiella tidningen.

SÖKANDE OM ÄNDRING

Ändring i beslutet kan sökas genom att anföra besvär hos Vasa förvaltningsdomstol.

Bilagor

- 1) Karta över sträckningen av naturgasledningarna
- 2) Besvärsanvisning

Päivi Jaara

Raija Aaltonen

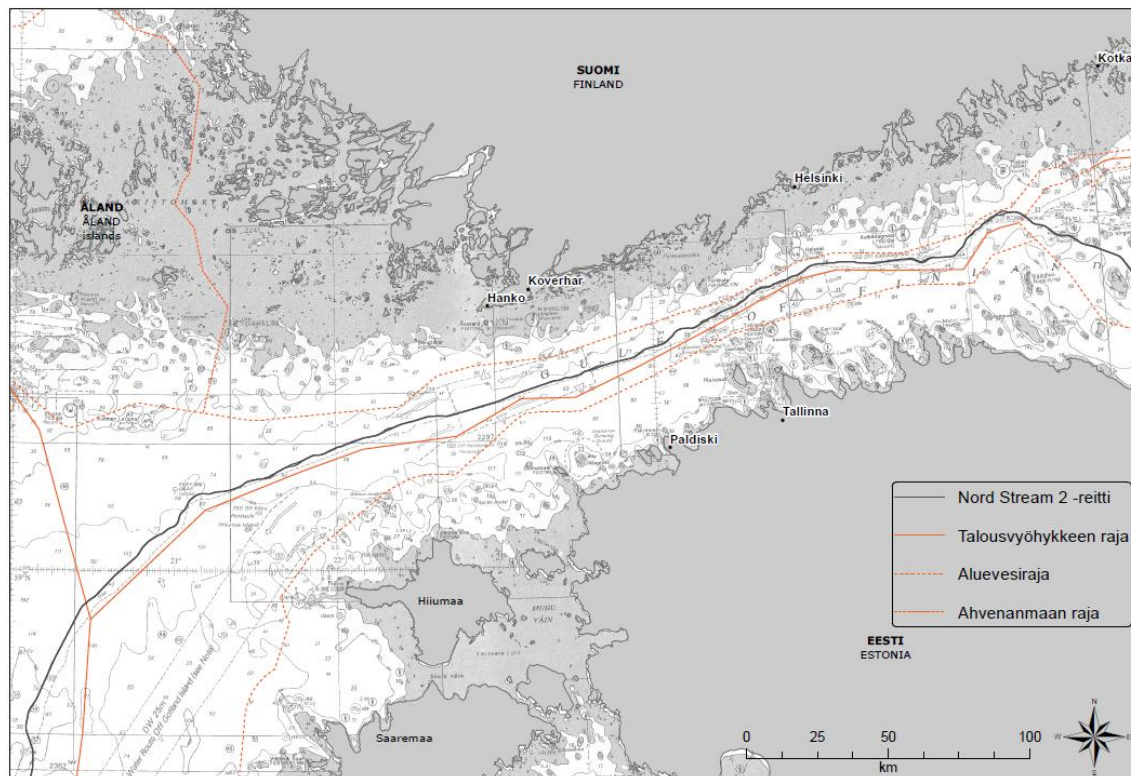
Ville Salonen

Piia Nieminen

Ärendet är avgjort av miljöråd Päivi Jaara och Ville Salonen samt direktör Raija Aaltonen. Ärendet har föredragits av miljööverinspektör Piia Nieminen.

Handlingen är godkänd elektroniskt. Anteckningen om elektroniskt godkännande finns på handlingens sista sida.

Karta över sträckningen av naturgasledningarna

BESVÄRSANVISNING

- Besvärmyndighet** Ändring i Södra Finlands regionförvaltningsverks beslut får sökas genom besvär hos **Vasa förvaltningsdomstol**. Besvär över den avgift som tas ut för handläggningen av ärendet anförs i samma ordning som besvär över huvudsaken.
- Besvärstid** Tiden för anförande av besvär är trettio (30) dagar från den dag då beslutet gavs, dock så att sagda dag inte räknas med. Besvärstiden utgår **14.5.2018**.
- Besvärsrätt** Beslutet kan överklagas av parterna, samt av registrerade föreningar eller stiftelser vilkas syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön inom det område som påverkas, av vederbörande kommuner, närings-, trafik- och miljöcentraler, kommunala miljövårdsmyndigheter och av andra myndigheter som bevakar allmänt intresse i ärendet.

Besvärsskriftens innehåll

I besvärsskriften, som riktas till Vasa förvaltningsdomstol, skall anges

- det beslut i vilket ändring söks
- ändringssökandens namn och hemkommun
- den postadress och det telefonnummer samt den eventuella e-postadress under vilka ändringssökanden kan tillställas meddelanden i saken (om kontaktinformationen ändras skall Vasa förvaltningsdomstol, PB 204, 65101 Vasa, e-postadress vaasa.hao@oikeus.fi, underrättas)
- till vilka delar ändring söks i beslutet
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- de grunder på vilka ändring yrkas
- ändringssökandens, den lagliga företrädarens eller ombudets underskrift, om inte besvärsskriften tillställs elektroniskt (per telefax eller e-post)

Bilagor till besvärsskriften

- Till besvärsskriften skall fogas
- de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten
- fullmakt för eventuellt ombud eller, om besväret tillställs elektroniskt, en utredning över ombudets behörighet.

Hur besvärsskriften skall tillställas regionförvaltningsverket

Besvärsskriften med bilagor skall lämnas till Vasa förvaltningsdomstol. Besvärsskriften skall vara framme under tidsfristens sista dag före tjänstetidens slut. Besvärsskriften med bilagor kan också sändas per post, telefax eller e-post. En besvärsskrift som tillställs elektroniskt (per telefax eller e-post) skall tillställas så att den finns till förfogande i den mottagande anordningen eller datasystemet under tidsfristens sista dag före tjänstetidens slut.

Vasa förvaltningsdomstols kontaktinformation

besöksadress:	Korsholmsesplanaden 43, 4. vån
postadress:	PB 204, 65101 Vasa
telefon:	029 56 42780
telefax:	029 56 42760
e-post:	vaasa.hao@oikeus.fi
öppetid:	kl. 8 – 16.15

- Rättegångsavgift** För behandling av ärendet vid Vasa förvaltningsdomstol tas av ändringssökanden ut en rättegångsavgift på 250 euro. Rättegångsavgiften tas inte ut, om förvaltningsdomstolen ändrar ett överklagat beslut till förmån för ändringssökanden. Avgifter tas inte heller ut i vissa ärenden eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i lag är befriade från avgifter. Betalningsskyldig är den som har inlett saken och avgiften är per besvärsskrivelse.